

CO TO JEST NACJONALIZM?

We live in an age of nationalism, but one which spends a lot of its energies denying that nationalism exists. The orthodoxy is that it is a virus left over from an older more vicious age, which, as if mutating itself against all known antidotes, comes back to wreak its havoc on hapless victims.

David McCrone¹

Podejmując badania, w których niezbędne jest wykorzystanie obcej literatury czy źródeł niezrędko staje się przed problemem odmienne-
go nazewnictwa. Kwestia często nie dotyczy tylko i wyłącznie prostego zróżnicowania terminów. Zagadnienie może mieć charakter metodologiczny, poszczególne pojęcia poprzez swoje odmienne znaczenia implikują wszakże zupełnie inne postrzeganie zakresu interesującego nas zjawiska oraz generują inny zespół pytań badawczych. Taka pojęciowa niejednorodność utrudnia również prowadzenie studiów porównawczych. Pojawia się więc pytanie o to, które z alternatywnych definicji są bardziej adekwatne i lepiej służą jako narzędzia badawcze czy jako sposób opisu rzeczywistości. Pojęcia, którymi się posługujemy, mogą mieć bowiem wpływ na wartość wyników przeprowadzonych przez nas badań. Zbyt szerokie ujmowanie zjawiska nie pozwoli na dostrzeżenie jego specyficznych cech różniących je od innych podobnych fenomenów, co w konsekwencji może prowadzić do wniosków zbyt ogólnikowych, mających niewielką moc eksplanacyjną oraz prognostyczną. Skupienie się na zbyt wąskim aspekcie badanego przedmiotu może prowadzić do równie nieadekwatnych konkluzji.

.....
mgr Krzysztof JASKUŁOWSKI jest doktorantem
w Instytucie Historii Uniwersytetu Wrocławskiego

.....
¹ D. McCrone, *The Sociology of Nationalism. Tomorrow's ancestors*, London-New York 1998, s. vii.

